

ihale sınır değerin altında
teklif sunan isteklilerden
aşırı düşük teklif açıklaması
istenildiği ancak aşırı düşük
teklif açıklamalarının ve
tekliflerin
değerlendirilmesine yönelik
herhangi bir karar alınmadan
ihtiyaçların değiştiiği
gerekçesiyle ihalenin iptal
edildiği Bu bağlamda ihale
tarihi ile ihalenin iptal
edildiği tarihi arasında 13
günlük kısa bir sürenin
olduğu dikkate alındığında
idarenin ihtiyaçlarının
miktar ve nitelik bakımından
ne şekilde değiştiiği hususu

ortaya konulmaksızın sadece idarenin ihtiyaçlarının değiştiği gibi genel bir gerekçeyle ihalenin iptal edilmesinin ihalenin iptali hususunda idareye tanınan takdir yetkisi kapsamında değerlendirilemeyeceği idare tarafından sonradan ihtiyaçların değiştiği gerekçesiyle ihalenin iptaline karar verilmesinin kaynakların zamanında ve ihtiyaçlara uygun olarak kullanılması ilkesi ile bağdaşmayacağı anlaşıldığından, idarenin iptal gerekçesinin kamu ihale

mevzuatına uygun olmadığı hk

Toplantı No	: 2021/018
Gündem No	: 49
Karar Tarihi	: 07.05.2021
Karar No	: 2021/UH.I-960

BAŞVURU SAHİBİ:

Adil Katı Atık İnşaat ve Hizmet Yönetimi Nakliyat Müh. Peyz. San. ve Tic. Ltd. Şti..

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Toroslar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2021/110276 İhale Kayıt Numaralı "2021 Yılı Park ve Bahçeler Müdürlüğü Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşi" İhalesi

KURUMCA YAPILAN İNCELEME:

Toroslar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü tarafından 06.04.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "2021 Yılı Park ve Bahçeler Müdürlüğü Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşi" ihalesine ilişkin olarak Adil Katı Atık İnşaat ve Hizmet Yönetimi Nakliyat Müh. Peyz. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından 22.04.2021 tarih ve 20741 sayılı Kurum kayıtlarına alınan 22.04.2021 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2021/747 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle; başvuruya konu ihaleye teklif verildiği, ancak 19.04.2021 tarihinde tebliğ edilen ihalenin iptali kararında, vatandaş taleplerinin artması, yeni park ihtiyaçlarının ortaya çıkması sebepleri ile araç ihtiyacında değişiklik olduğu gerekçesiyle başvuruya konu ihalenin iptal edildiği, her ne kadar idarenin ihaleyi iptal etmekte takdir yetkisi olsa da, bu yetkinin sınırsız olmadığı, idare tarafından söz konusu yetki kullanılarak ölçülü olunması, kamu yararı ile hizmet gereklerinin gözetilmesi, ihalenin iptal edilmesinin zaruri ise de iptal gerekçelerinin somut bir şekilde ortaya konulması gerektiği, ancak idarece belirtilen iptal gerekçesinin şeffaflıkla uzak olduğu ve açık olmadığı, ihalede araç ihtiyacı değişse bile mevduat iş kalemelerindeki %20 artış veya azalışların veya yeni bir iş kalemine ilişkin taleplerin karşılanmasının mümkün olacağı, bu nedenle idarenin iptal gerekçesinin mevzuata uygun olmadığı,

Ayrıca idare tarafından aşırı düşük teklif açıklaması istenilen istekçiler tarafından aşırı düşük teklif sorgulamasına cevap verilmediği, aşırı düşük teklif açıklamasının son tarihinin 15.04.2021 olduğu dikkate alındığında, bu tarihten 4 gün sonra ihtiyaçların değiştiği gerekçesiyle 19.04.2021 tarihinde ihalenin iptal edilmesinin yersiz olduğu, mevzuata aykırı olarak iptal edilen ihalenin iptal kararının iptal edilerek ihale sürecine devam edilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İkelere" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

Anılan Kanun'un "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhale iptal edilmesinde durum bütün istekçilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare istekçilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden istekçilere bildirir" hükmü,

Aynı Kanun'un "İhale kararına bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'inci maddesinde "... İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda istekçilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesinde ise hükümsüz sayılır." hükmü,

Aynı Kanun'un "Kuruma itirazın şikâyet başvurusu" başlıklı 56'ncı maddesinde "İdareye şikâyet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararı uygun bulmayan aday, istekli veya istekli olabilecekler tarafından 55 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde ve sürede, sözleşme imzalanmadan önce itirazın şikâyet başvurusunda bulunulabilir. İhalenin iptaline ilişkin işlem ve kararlardan, sadece şikâyet ve itirazın şikâyet üzerine alınanlar itirazın şikâyet konu edilebilir ve bu kararlara karşı beş gün içinde doğrudan Kuruma başvuruda bulunulabilir.

Kurum itirazın şikâyet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirlenen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılarından inceler. İdare tarafından şikâyet veya itirazın şikâyet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesinde işleme karşı yapılacak itirazın şikâyet başvuruları ise idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı incelenir." hükmü yer almaktadır.

İdari Şartname'nin "İhale konusu alına ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: 2021 YILI PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ ARAÇ KIRALAMA HİZMETİ ALIMI İŞİ

b) Miktarı ve türü:

ÇİFT KABİN PİKAP (4*2) 2ADET

TEK KABİN KAMYONET 1ADET

ÇİFT KABİN KAMYONET 2 ADET

ŞOFÖRLÜ ÇİFT KABİN KAMYONET 7 ADET

TELESKOPIK PLATFORMLU ARAÇ 2 ADET

KUÇUK ARAZÖZ 1 ADET

BÜYÜK ARAZÖZ 4 ADET

DAMPERLİ KAMYONET 5 ADET

MİNİ YÜKLEYİCİ 1 ADET

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: TOROSLAR BELEDİYESİ SINIRLARI DAHİLİNDE

ç) Bu bent boş bırakılmıştır." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesi" başlıklı 34'üncü maddesinde "34.1. İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. 34.2. İhale iptal edilmesinde durum bütün istekçilere gerekçesiyle birlikte derhal bildirilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Başvuruya konu ihalede 21 adet ihale dokümanı indirildiği, ihale dokümanına yönelik 6 adet idareye şikâyet başvurusunda bulunulduğu, idare tarafından ihale dokümanına yönelik yapılan tüm şikâyet başvurularının reddedildiği, 06.04.2021 tarihinde yapılan ihaleye 7 adet teklif dosyası sunulduğu, ancak sunulan 2 adet teklif dosyasında gerekli belgeler bulunmadığından söz konusu tekliflerin değerlendirilmeye alınmadığı, başvuruya konu ihaleye 5 istekli tarafından teklif sunulduğu, ihale işlem dosyasında gönderilen ve ihale komisyonu tarafından düzenlenen 08.04.2021 tarihli ara karara göre; teklifi sınır değerinin altında olan Akarsutur Tur. Katı Atık Yön. ve Sağ. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti. - Nht Sey. Tur. Taş. Nak. San. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı ile Barla Peyzaj Temizlik İnşaat Oto Kir. Nak. Gid. Tur. San. Tic. Ltd. Şti.den aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesine yönelik karar verildiği, bu bağlamda idare tarafından aynı tarihte EKAP üzerinden bahse konu istekçilere aşırı düşük teklif sorgulama yazısının gönderildiği, ihale işlem dosyası içerisinde anılan istekçilerin aşırı düşük teklif açıklamalarına yönelik herhangi bir belgenin bulunmadığı görülmüştür.

İhale işlem dosyasında gönderilen 19.04.2021 tarihli ihale komisyonu kararında "Komisyonumuzca teklifler incelenemeye alınmıştır. Ancak müdürlüğün verdiği bilgiler doğrultusunda vatandaş taleplerinin artması, yeni park ihtiyaçlarının ortaya çıkması sebepleri ile araç ihtiyacında değişiklik olmuştur. Bu doğrultuda değişen ihtiyaç nedeniyle, ihale konusu için uygulama süresi içinde sözleşmeyi tehlikeye sokacağı ve telafisi olmayan durumlar doğuracağı öngörüldüğünden 4737 sayılı Kanunun 39. Maddesi "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali Madde 39-İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhale iptal edilmesinde durum bütün istekçilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/24 md.) Ancak, idare istekçilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden istekçilere bildirir[1]." gerekçesiyle ihalenin iptal edilmesine ve ihale yetkilisinin onayına sunulmuştur.

Oybirliğiyle komisyonumuzca karar verilmiştir." ifadelerine yer verildiği ve ihale yetkilisi tarafından aynı tarihte ihale komisyonu kararının onaylandığı ve EKAP üzerinden istekçilere bildirildiği görülmüştür.

Bu kapsamda 19.04.2021 tarihli ihale komisyonu kararına göre idare tarafından başvuruya konu ihaleye teklif sunan istekçilerin tekliflerine yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmadan, vatandaş taleplerinin artması ve yeni park ihtiyaçlarının ortaya çıkması sebepleri gerekçe gösterilerek araç ihtiyacında değişiklik olduğu ifade edilmekle birlikte, idarenin ihtiyaçlarının miktar ve nitelik bakımından ne şekilde değiştiği ortaya konulmaksızın ihalenin iptal edildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan Kanun hükümlerinden idare tarafından şikâyet veya itirazın şikâyet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikâyet başvurularının idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı olarak inceleneceği, ihale sürecinin devam etmesine engel oluşturacak ve düzeltici işlemle giderilemeyecek bir hukuka aykırılığın tespit edilmesinde bütün tekliflerin reddedilerek ihalenin iptaline karar verilebileceği ve bu durumda idarenin herhangi bir yükümlülük altına girmeyeceği ancak, idarenin istekçilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden istekçilere bildireceği anlaşılmaktadır. Ayrıca anılan Kanun'un 5'inci maddesinde, Kanun kapsamında yapılacak ihalelerde, idarelerin rekabeti ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamakla yükümlü olduğu hüküm altına alınmış olup, bu bağlamda bahse konu Kanun hükümlüyle idarelere ayrıca bir sorumluluk yüklenmediği anlaşılmaktadır. İdarelerin, kendilerini Kanun'la verilen bir sorumluluğu yerine getirilebilmesi için, ihale süreci içerisinde ihale işlemleri ile ilgili olarak alınacak kararlarda takdir haklarının bulunduğu, ancak bu takdir haklarının mutlak ve sınırsız olmadığı ve kamu yararı gerektiren durumlarda kullanılması gerektiği anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede, idarelerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak ihale dokümanını hazırlamaları gerektiği, itirazın şikâyet başvurusuna konu ihale dokümanına ilişkin 6 adet şikâyet başvurusunun yapıldığı, ancak idare tarafından şikâyet başvuruları reddedilerek ve idarenin öngörümü olduğu ihtiyaçları kapsamında ihale dokümanının mevcut haliyle kesinleştiği anlaşılmıştır. Ayrıca başvuruya konu ihalenin 06.04.2021 tarihinde yapıldığı, 08.04.2021 tarihinde sınır değerinin altında teklif sunan istekçilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, ancak aşırı düşük teklif açıklamalarının ve tekliflerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir karar alınmadan 19.04.2021 tarihinde ihtiyaçların değiştiği gerekçesiyle ihalenin iptal edildiği görülmüştür. Bu bağlamda ihale tarihi ile ihalenin iptal edildiği tarihi arasında 13 günlük kısa bir süre bulunması dikkate alındığında, idarenin ihtiyaçlarının miktar ve nitelik bakımından ne şekilde değiştiği hususu ortaya konulmaksızın, sadece idarenin ihtiyaçlarının değiştiği gibi genel bir gerekçeyle ihalenin iptal edilmesinin, ihalenin iptali hususunda idareye tanınan takdir yetkisi kapsamında değerlendirilemeyeceği, idare tarafından sonradan ihtiyaçların değiştiği gerekçesiyle ihalenin iptaline karar verilmesinin kaynakların zamanında ve ihtiyaçlara uygun olarak kullanılmasını ilkesi ile bağdaşmayacağı anlaşıldığından, idarenin iptal gerekçesinin kamu ihale mevzuatına uygun olmadığı ve başvuru sahibinin iddialarının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliği edildiği veya tebliği edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,

Oybirliği ile karar verildi.